

Likabehandlingsplan

**plan för arbetet mot trakasserier, diskriminering
och kränkande behandling**

Hagaskolan

Giltighetstid: 2021-11-30 – 2022-11-29

Ansvarig rektor: Marie Nordkvist Jonsson, Ingela Palmqvist,
Maria Timan, Tobias Gidlund

Innehåll

1.	Syfte och bakgrund.....	3
2.	Vision och arbetssätt	3
3.	Kartläggning av utfall och riskområden.....	4
	Skolans lokala trygghetsenkät VT 2021	4
	Sammanfattning av hälsosamtal i Fskk, åk 4 och åk 7 2020/2021	5
4.	Mål för arbetet	6
5.	Handlingsplaner.....	7
	Förskoleklass:	7
	Fritids:.....	7
	År 1-3:.....	8
	År 4-6:.....	8
	År 7-9:.....	9
	Team E.....	11
	Team F.....	11
6.	Utvärdering av genomförda insatser föregående år	12
	Förskoleklass:	12
	Fritids:.....	12
	År 1-3:.....	13
	År 4-6:.....	13
	År 7-9 A-D.....	14
	Team E.....	16
	Team F.....	16
7.	Barns/elevers delaktighet i arbetet.....	17
8.	Rutiner för akuta situationer	18
	Rutiner när elev kränker elev	18
	Rutiner när vuxen kränker eller diskriminerar elev	19
9.	Bilaga: definitioner och begrepp.....	20

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn/elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

Hagaskolans långsiktiga mål är att vara en skola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling där alla tillsammans, elever som personal får utvecklas i en gemensam trygghet.

På Hagaskolan möter vi varandra med positiva och med höga förväntningar. Vår vision är att eleverna som lämnar Hagaskolan är trygga och självsäkra, har kunskaper och förmågor för att möta framtiden, är stolta elever som vågar misslyckas och är nyfikna samt är ifrågasättande och öppna för utmaningar för att nå sin fulla potential

3. Kartläggning av utfall och riskområden

Kommunens elevenkät, ingen enkät genomförd 2019, 2020,2021

Skolans lokala trygghetsenkät VT 2021

Åk 1-6

Andelen elever som anser att det förekommer retningar ligger på ca 11% samma som föregående år. Samtidigt ser 30% att det finns någon i klassen som retas, är dum eller säger elaka saker. 90% vet vem de ska vända sig till om retningar förekommer. Vidare uppfattar 10% att det finns elever som är ensamma. Men eleverna mår om varandra och 90% säger att de går fram till de elever som verkar ensamma eller säger till en vuxen på skolan. 13% uppger att de känner osäkerhet eller rädsla för vissa platser på skolan. Det handlar främst om toaletterna.

Åk 7-9

Omkring 98% av eleverna uppger att de vet vem de kan vända sig till om de blir utsatta för mobbning, trakasserier, kränkande behandling eller diskriminering i skolan. De flesta skulle i första hand vända sig till sin lärare/mentor eller till skolkuratorn. Ca 6% av eleverna känner sig ofrivilligt ensamma under skoltid och 29% av eleverna känner till någon som ofta är ensam under skoltid 20% av eleverna har själva blivit utsatta för mobbning, trakasserier eller kränkande behandling i skolan eller via sociala medier och 28% känner till någon annan som har blivit utsatt. 5% av eleverna uppger att de själva har utsatt någon annan för mobbning, trakasserier eller kränkande behandling.

12 % av eleverna uppger de har blivit utsatt för diskriminering i skolan och 14% känner till någon annan som har blivit utsatt. Det finns platser på skolan där elever upplever att det är högre risk att bli utsatt för mobbning, trakasserier och kränkande behandling, t.ex. omklädningsrum, matsalen, glaskorridoren, vid skåpen, samt där det inte finns personal närvarande.

Sammanfattning av hälsosamtal i Fskk, åk 4 och åk 7 2020/2021

Fskk

De allra flesta elever uppger att de trivs bra i sin grupp. En stor del av eleverna upplever att de kan koncentrera sig, men det finns en grupp elever som behöver ytterligare åtgärder för att få möjlighet till bättre koncentration. En del elever uppger att de blir störda och inte har bra arbetsro, detta är dock en mindre grupp elever, medan den största gruppen upplever bra arbetsro. När det gäller kompisar så uppger de flesta att de hittat kompisar, många uppger både gamla och nya kompisar.

Det är samma av andelen elever som anger att de känner sig otrygga, som föregående år. Det ha skett en ökning i andelen elever som anger att de har ett sämre mående, såsom oro, rädsla och irritation. Även andelen elever som anger att de inte sover så bra har ökat.

Toaletter och duschar är fortsatt problematiska platser som eleverna beskriver ett visst obehag kring.

År 4

Tryggheten och trivseln i klassen är stor, dock finns det elever som ej känner sig trygga eller att de trivs. De flesta tycker det är roligt med idrott. Dock uppger flera elever att det är otrevligt att använda duscharna eller gå på toaletten. Vissa upplever även en viss otrygghet när de möter äldre elever från högstadiet. När det gäller arbetsro upplever fler flickor än pojkar mindre bra arbetsro.

Några elever anger att de känner sig stressade för skolarbetet. Vi kan också se att måluppfyllelsen är lägre bland pojkar än bland flickor.

När det gäller självskattad hälsa så uppger de flesta att de mår bra. Det finns dock några elever som uppger att de upplever huvudvärk, magbekymmer, ledsamhet, nedstämdhet, känner sig orolig och rädd. Det är även några som uppger att de har en stor frustration irriterad och dåligt humör. Några anger också att de inte har en bra sömn.

År 7

85% anger att de trivs bra eller mycket bra i skolan. Samma siffra 85% uppger att de alltid eller ofta har kompisar på skolan. 95% procent anger att de vet var de ska vända sig om det förekommer kränkningar. 95% av eleverna är helt säkra på vart de ska vända sig när kränkningar sker, och 90% av eleverna känner sig trygga i skolan.

Ca 80% tycker att de ofta har arbetsro på lektionerna medan ca 75-80% tycker att de ofta kan koncentrera sig på lektionerna.

När det gäller skolrelaterad stress svarar ca 40% av eleverna att de ibland känner av den, Av de elever som svarar att de ofta eller alltid är stressade över skolan är samtliga flickor.

Gällande övrigt välmående uppger flera elever att de mår dåligt i form av huvudvärk, magont. Fler flickor än pojkar anger att de mår dåligt.

4. Mål för arbetet

Efter uppföljning av föregående års likabehandlingsplan och redovisad kartläggning kommer vi fram till följande mål för det främjande och förebyggande arbetet:

- att skapa en trygg skolmiljö
- att öka elevers nyfikenhet, motivation och lust att lära.
- att förebygga och minska elevernas upplevelse av skolrelaterad stress

5. Handlingsplaner

Förskoleklass:

Mål	Hur	När	Vem
att skapa en trygg skolmiljö	att pedagogerna är samspelta om rutiner och följer ett liknande arbetssätt samt skapar kontakt med alla elever i förskoleklass.	Dagligen, vi omprövar och utvärderar regelbundet. Pedagogerna är lyhörda för vad eleverna "svarar" på.	Alla pedagoger i förskoleklass.
att öka elevers nyfikenhet, motivation och lust att lära.	Pedagogerna varvar praktiska och teoretiska aktiviteter på ett lustfyllt sätt som skapar nyfikenhet. Eleverna får jobba utforskande med tex. siffror genom skapande.	Pedagogerna fångar tillfällen då eleverna verkar intresserade av något och frångår till viss del den planerade aktiviteten vid det tillfället.	Alla pedagoger i förskoleklass.

Fritids:

Mål	Hur	När	Vem
att skapa en trygg skolmiljö	Vi arbetar utifrån Gustav Sundhs tank med olika roller på fritids, utcheckare (orange väst), helikopter lots och djupdykare.	Varje dag under fritidstid	Personalen på fritids avdelningar.
att öka elevers nyfikenhet, motivation och lust att lära.	Genom att erbjuda varierande aktiviteter för barnen. Att observera och lyssna in vad barnen är intresserade av, och göra lärmiljöerna mer tydlig och inbjudande.	Flera gånger i veckan. Fortlöpande under läsårets gång.	Personalen på fritids avdelningar. Personalen på fritids avdelningar.
att förebygga och minska elevernas upplevelse av skolrelaterad stress	Föra en dialog med lärarna mellan skola och fritids. Stötta barnen mer i sociala situationer. Rutiner vid morgonfritids och eftermiddagsfritids. Genom att reglerna är tydliga både för oss pedagoger och barnen.	Vid behov och team tiderna. Fortlöpande under läsårets gång. Fortlöpande under läsårets gång.	Personalen på fritids avdelning. Personalen på fritids avdelningar. Personalen på fritids avdelningar.

År 1-3:

Mål	Hur	När	Vem
att skapa en trygg skolmiljö	Barnen behöver tillgång till lekmaterial för att aktiveras på rasterna.	Fortlöpande under läsåret	Malin B köper in
att öka elevers nyfikenhet, motivation och lust att lära.	Vi vill att alla elever ska få utvecklas på sin nivå. Vi använder oss av kooperativt, differentierat lärande.	Fortgående under läsåret	Alla
att förebygga och minska elevernas upplevelse av skolrelaterad stress	Vi är noga med att förklara och få in en vana hos eleverna att de arbetar utifrån individuella behov. Alla behöver inte hinna lika mycket.	Fortgående under läsåret	Alla

År 4-6:

Mål	Hur	När	Vem
att skapa en trygg skolmiljö	Se varje elev Tydliga rutiner för skoldagen	Under hela skoldagen	Alla
att öka elevers nyfikenhet, motivation och lust att lära.	Använda sig av olika lärstilar Skapa tillfällen där eleverna får "knäcka" koden	Under hela skoldagen	Undervisande lärare
att förebygga och minska elevernas upplevelse av skolrelaterad stress	Grovplan/översikt över alla ämnen Provschema i kalendern Tydlig sammanfattning/instruktion inför prov/test	Under skolåret	Undervisande lärare

År 7-9:

Mål	Hur	När	Vem
att skapa en trygg skolmiljö	<p>Se till att så många vuxna som möjligt ser till att röra sig ute bland eleverna på raster</p> <p>Aktiviteter för eleverna att göra på rasterna</p> <p>Att teamen med jämna intervall städar skolmiljön inomhus och utomhus med eleverna på t.ex. handledartiden eller annan tid.</p> <p>Snabbt agerande kring kränkande händelser enligt handlingsplanen Direkt agera som vuxen tex vid avbryta skojbråk</p> <p>Stärka eleverna genom att göra samarbetsövningar och gruppstärkande övningar och samtal. Gå igenom och uppdatera trivselregler.</p>	<p>Under hela läsåret</p> <p>Alla team har aktiviteter att erbjuda till eleverna på rasterna. Och tips på spel och lekar eleverna kan göra, inomhus och utomhus.</p> <p>Under skolåret</p>	<p>Alla pedagoger</p> <p>Skolan</p> <p>Alla</p>
att öka elevers nyfikenhet, motivation och lust att lära.	<p>Tydliga instruktioner och visa på syfte och mål. Utgå från elevernas förförståelse, egna kunskaper och deras frågor. Varierat arbetssätt/undervisning. Värdeskapande lärande.</p> <p>Återkoppling till eleven på arbetet som är gjort.</p> <p>Elevinflytande och att ge möjlighet att påverka. Delaktighet i undervisningens utformning.</p> <p>Ökad medvetenhet från lärare om hur hög arbetsbelastning olika klasser har.</p> <p>Verka för och bygga goda relationer.</p> <p>Samarbete med gymnasiet och arbetsplatser.</p> <p>Ämnesråd i de olika ämnena.</p>	Kontinuerligt	<p>Undervisande lärare</p> <p>Undervisande lärare/ Mentor</p> <p>SYV/Undervisande lärare/ mentor</p>

<p>att förebygga och minska elevernas upplevelse av skolrelaterad stress</p>	<p>Eleven vet vad som förväntas genom att lärarna är tydlig med mål/innehåll/planering i genomförandet; att vara tydlig med processen.</p> <p>Eleverna får hjälp med planering genom att aktivt jobba med klasskalender och classroom Jobba mer och kontinuerligt med studieteknik, hjälpa eleverna att planera sitt jobb och sätta realistiska mål.</p> <p>Språkämnerna har prov på samma tider. Förtydligande om vad som förväntas av eleverna på provet. Vad som ska testas och vilka nivåerna är. Utveckla arbetet med provschemat i Vklass. Att prata med klasserna om att inte jämföra sina resultat i matriser/omdömen/provresultat.</p>	<p>I planering inför ett arbetsområde och inför lektionen. Under lektionstid</p> <p>Både ämnestid och mentorstid</p>	<p>Under- visande lärare/ Mentor</p> <p>Under- visande lärare/ Mentor</p>
--	---	--	---

Team E

Mål	Hur	När	Vem
att skapa en trygg miljö fri från retningar och kränkningar.	Vi pratar vid varje morgonsamling hur man är en god kamrat. Vi utvärderar varje fredag hur veckan har varit. Vid tillfällena försöker vi prata enskilt med varje elev. Vi vuxna har visat med hjälp av sketcher exempelvis på dåligt beteende.	Kontinuerligt.	Alla vuxna.
att öka elevers nyfikenhet, motivation och lust att lära.	Undervisningen görs varierande exempelvis genom mindre grupper, praktiska övningar/undervisning etc.	I och med att man gör mindre grupper får fler elever komma till tals, våga prata/prova nya saker.	Alla vuxna.
att förebygga och minska elevernas upplevelse av stress i samband med skolarbetet	Vi gör ett tydligt schema över dagen. Varje lektion har en tydlig lektionsstruktur. Exempelvis hur lång lektioner är, vilket material som behövs samt verktyg.	Varje dag.	Alla vuxna.

Team F

Mål	Hur	När	Vem
att skapa en trygg miljö fri från retningar och kränkningar.	Vi fortsätter arbetet med hur man är en bra kompis. Förstärka alla tillfällen där eleverna visar gott kamratskap. Vi vuxna är viktiga förebilder.	Hela skoldagen i alla situationer och miljöer.	All personal och alla elever.
att öka elevers nyfikenhet, motivation och lust att lära.	Motivation ökar om inläringen blir rolig. Vad som är motiverande är väldigt individuellt utifrån elevernas intressen.	Hela skoldagen i alla situationer och miljöer	Alla vi vuxna är viktiga modeller och förebilder och måste sträva efter att sprida en positiv "anda".
att förebygga och minska elevernas upplevelse av stress i samband med skolarbetet	Tydlighet, struktur och grupsammansättning är viktiga faktorer. De viktiga 7 frågorna är: vad, var, vem, hur länge, vad ska hända sedan, vad behöver jag ha och varför ska jag göra det? Dag schemat är viktig information som minskar stress och ger trygghet.	Hela skoldagen i alla situationer och miljöer	Vi personal har i samråd med vårdnadshavare ansvar att förebygga stress i skolmiljön.

Utvärdering av genomförda insatser föregående år

Förskoleklass:

Mål	Detta har vi gjort	Resultat	
att skapa en trygg miljö fri från retningar och kränkningar.	Kontinuerligt pratat om "kompisregler" och hur man förhåller sig till varandra. Ägnat mycket tid i början på året till att arbeta med gruppstärkande övningar.	Over lag har detta fungerat bra men inte nåt hela vägen till alla barn.	Vi vill blanda in föräldrar tidigare när det uppstår problem.
att öka eleverns nyfikenhet, motivation och lust att lära.	Arbete i mindre grupper och nivå anpassat. Fokus på anpassningar på individnivå.	Eleverna har stärkts i att våga lyckas och misslyckas.	Utgår från nästa läsårs elever.
att elever i åk F känner ökad trygghet vid toalettbesök	Använt bildstöd för att visa var toalett finns. Vi har tillåtit en toakompis som får följa med och vakta utanför.	Har fungerat tillfredställande. (dock inte fungerat tillfredsställande under fritidstid med så många barn)	Oppna toaletter i vattnets hus under raster och fritidstid.

Fritids:

Mål	Detta har vi gjort	Resultat	
att skapa en trygg miljö fri från retningar och kränkningar.	Vi är närvarande i barnens lek, stöttar och uppmuntrar när någon gör något bra. Vi markerar tydligt när det händer saker och hjälper till vid konflikthantering. Via vissa aktiviteter får barnen träna samarbete och turtagning.	Vi har fått en bättre koll på var konflikter uppstår och mellan vilka och kan på så vis ligga lite steget före.	Ännu mer noggrant kartlägger var och mellan vilka konflikter uppstår. Få till samlingar med samtal om hur man ska var och bete sig.
att öka eleverns nyfikenhet, motivation och lust att lära.	Vi har gjort lärmiljöerna mer lättillgängliga via tex. bildstöd. Vi introducerade lekar och aktiviteter åldersvis eller avdelningsvis för att barnen sedan ska veta vad de kan välja.	Barnen har blivit mer självgående och tar för sig i de miljöer som finns. Fler väljer aktiviteter då de vet vad det är.	Fortsätta arbetet med bildstöd och att introducera lärmiljöer och aktiviteter. Uppmuntra och inspirera till eget tänk och initiativ.
att förebygga och minska elevernas upplevelse av stress i samband med skolarbetet	De barn som velat göra sina läxor har fått göra det men vi har inte haft möjlighet att stötta så mycket.	Det är bara ett fåtal som uttryckt en önskan om att få göra läxor så det är svårt att se något resultat.	Om intresset för att göra läxor finns, ska de självklart få möjlighet att göra detta. Vi kan stötta och hjälpa i den mån det går. Om intresset är stort kan vi erbjuda detta som en aktivitet. Fixa material som kan stärka barnen i deras skolarbete.
att elever på Fritids känner ökad trygghet vid toalettbesök	Vi har uppmuntrat barnen att gå på toaletter vid andra tillfällen men många väljer ändå de toaletter som finns på fritids. Vi öppnade upp Luftens toalett med ingång från sidan.	Fortfarande hårt tryck på fritids befintliga toaletter.	Fortsätta uppmuntra till toalettbesök vid andra tillfällen. Önskan om extra städning på toaletterna kvarstår.

År 1-3:

Mål	Detta har vi gjort	Resultat	
att skapa en trygg miljö fri från retningar och kränkningar.	Vi har haft en gemensam strategi med arbetet för att få det lugnare i korridoren.	Vi tycker att det blivit lugnare.	Vi fortsätter med arbetet nästa läsår. Vi har märkt att det är en framgångsfaktor med att ha en vuxen i korridoren.
att öka elevers nyfikenhet, motivation och lust att lära.	Vi har arbetat med målmolnen och haft en tydlig lektionsstruktur. Barnen har arbetat aktivt i sin IUP- bok.	Arbetet med målmolnen har varit framgångsrikt.	Arbetet fortsätter med IUP-boken. Vi ska göra lektionsstrukturen till vår egen.
att förebygga och minska elevernas upplevelse av stress i samband med skolarbetet	Vi använder time-timern. Vi har arbetat olika beroende på det som har passat gruppen och pedagogen t.ex. arbetsljus vilken röst som gäller. Vi har lagt ner mycket tankearbete på placering av barnen i klassrummet	Vi märker att barnen blir tryggare och att arbetsron blir bättre.	Vi kommer överens i de nya teamen hur vi ska fortsätta detta arbete. Vi vill ha bestämd placering för eleverna i omklädningsrummen. Vi inväntar att platser märks upp.
att elever i åk 1-3 känner ökad trygghet vid toalettbesök	Vi har gjort bildstöd till toaletterna. Vi har gjort kartläggning för att få reda på vilka barn och varför de känner sig otrygga i samband med toalettbesök.	Problemet kvarstår. Elever behöver gå två och två vid toalettbesök.	Byt lås eller dörrar till toaletterna.

År 4-6:

Mål	Detta har vi gjort	Resultat	
att skapa en trygg miljö fri från retningar och kränkningar.	Det har skapats tydliga rutiner och struktur över skoldagen Rast verksamhet	Svårt att mäta insatsens resultat. Det blivit mycket lugnare och tryggare. Eleverna aktiverar sig och får positiva upplevelser. Fortfarande oroligt i korridorerna mellan lektionerna.	På organisationsnivå prata om våra olika roller, vem gör vad. Assistenterna ansvar för eleverna och närvarar i övergångarna.
att öka elevers nyfikenhet, motivation och lust att lära.	Mer elevinflytande, elevenkäter för att synliggöra elevernas åsikter, aktiviteter utifrån dessa åsikter.	Elevenkäter har inte genomförts.	Hitna andra former för att skapa motivation och väva in dem i undervisning. Vi behöver fördjupa lektionsstrukturen genom att väva in engagerande uppgifter och kooperativa strukturer.
att förebygga och minska elevernas upplevelse av stress i samband med skolarbetet	Alla är olika. Samtala med barnen om planeringar, mål och om att jämföra sig med andra.	Tydligheten i vår gemensamma lektionsstruktur t ex formulering av mål, har gynnat eleverna och minskat deras stress.	Att få med de nya lärarna i den gemensamma lektionsstrukturen så att de också använder den.
att elever i åk 4-6 känner ökad trygghet vid toalettbesök	Toaletterna har fräschats upp i Nedre Haga.	.	

År 7-9 A-D

Mål	Detta har vi gjort	Resultat	Detta vill vi tänka på/ändra på/komma ihåg inför nästa läsår
att skapa en trygg miljö fri från retningar och kränkningar.	Alla vuxna visar tydligt nolltolerans mot "skojbråk" och reagerar direkt. Stärka eleverna genom att göra samarbetsövningar och gruppstärkande övningar och samtal. Snabbt agerande kring kränkande händelser enligt handlingsplanen.	<p>Vi upplever att de flesta säger till om skojbråk och att det (skojbråk) även har minskat i flera arbetslag.</p> <p>Den svåraste platsen att komma åt är i glaskorridoren och även om man passerar där ibland är det nog mycket man missar.</p> <p>Vi arbetar med övningar och samtal i alla klasser, några upplever att det var mer systematiskt och oftare i fjol när vi hade "programmet" kuratorerna arbetat fram. Medan andra tycker sig ha arbetat mer med samtal och övningar i år när det varit mer fritt och utifrån de klasser och ämnen man har.</p> <p>Vi tycker att det är färre kränkningar i år än tidigare år (kan kanske bero på elevgruppen), särskilt om man utgår ifrån de fysiska kränkningarna. De verbala och psykiska är lite svårare att se/märka.</p> <p>När det behövs agerar vi snabbt utifrån handlingsplanen.</p> <p>Vi ser fler elever som är utomhus under rasterna och att eleverna då interagerar över klassgränser.</p> <p>Vi kan bli bättre på detta.</p> <p>Vi ser just nu att vi har klasser där man känner tillhörighet. Vi har inte så många elever i som hänger i korridoren – de är på lektionerna och där märker vi också att de känner sig tryggare.</p>	<p>Om vi ska bort till B/D eller A/C använda glaskorridoren för att öka närvaron där.</p> <p>Fortsätta jobba för att skapa en trygg miljö genom att tex direkt avbryta skojbråk.</p> <p>Se till att det redan vid skolstart finns material som uppmuntrar till uteaktivitet tex ett bordtennisbord, fler .</p> <p>Jobba med övningar, samtal kring sexuella trakasserier. Några killar i en klass kommenterar tjejers kroppar, fula kommentarer. Hur gör vi?</p> <p>Vi behöver tid till att återge t.ex. skojbråk för andra i arbetslaget/personal på skolan. Vi saknar ett forum där det finns tillfälle att prata om elever och händelser överlag.</p> <p>Vi behöver kanske bli bättre på att upprätthålla reglerna som finns på skolan. t.ex. jackor av i klassrummet. Kanske bör man fundera på vilka konsekvenser eleven ska få ifall de inte följer reglerna.</p>
att öka elevers nyfikenhet, motivation och lust att lära.	Tydliga instruktioner och visa på syfte och mål. Utgå från elevernas förförståelse, egna kunskaper och deras frågor. Varierat arbetssätt/undervisning. Värdeskapande lärande. Återkoppling till eleven på arbetet som är gjort. Elevinflytande och att ge möjlighet att påverka. Delaktighet i undervisningens utformning. Ökad medvetenhet från lärare om hur hög arbetsbelastning olika klasser har.	<p>Vi tycker att de flesta har tydliga instruktioner med syfte och mål. Vi ser det genom att de påminner om man t.ex. glömt bort att skriva tid för lektionen. Vi har blivit tydligare, fler anpassningar, vilket gagnar elevernas lärande.</p> <p>Det märks även tydligt att det ger en god effekt på eleverna att skriva lektionsplanering i schemat i Vklass.</p> <p>De flesta ger återkoppling till elever efter uppgifter men det skulle vara bra och enas om hur. Tydligt "så här gör vi". Det kanske vi redan har men</p>	<p>Träna på att kolla på Vklass, bedömningar och kommentarer osv. Ha som utgångspunkt att göra det en gång i månaden och skapa en kontinuitet på mentorstiden.</p> <p>Aktivt hjälpa eleverna, påminna och ge tid, att ta del av framåtsyftande råd på v-klass inför nya arbetsuppgifter. Fortsätta jobba med att bygga goda relationer.</p>

	<p>Verka för och bygga goda relationen. Samarbete med gymnasiet och arbetsplatser.</p>	<p>hur ska vi arbeta med det så att alla ger feedback? Hur förmedlar vi feedback till eleverna på ett tydligt sätt? Är frågor som vi behöver jobba med.</p> <p>Utgå från elevernas förkunskaper - görs vid start för att som lärare få en överblick av vad eleverna har för kunskaper om ämnet.</p> <p>Verkar för och bygga goda relationer. - är grunden i läraryrket. Vi får eleverna med oss när vi har månat om relationen.</p>	<p>Vi lärare måste var tydliga att berätta för eleverna vad och hur de kan bestämma</p> <p>Provschema</p>
<p>att förebygga och minska elevernas upplevelse av stress i samband med skolarbetet</p>	<p>Förtydligande om vad som förväntas av eleverna på provet. Vad som ska testas och vilka nivåerna är. Studieteknik.</p>	<p>Vi skulle vilja arbeta ännu tydligare med provschemat och planeringar för att underlätta och minska elevernas stress. Ämnen som endast har en lektion i veckan kanske borde få någon "förtur" gällande provdatum.</p> <p>Vi börjar arbetsområdena med att gå igenom förväntade resultat, berättar sedan vad provet bedöms utefter. Visar elevexempel.</p> <p>Studieteknik- tränas inom respektive ämne. Som mentor så används "Orka plugga-filmer"</p>	<p>Jobba mer och kontinuerligt med studieteknik, hjälpa eleverna att planera sitt jobb och sätta realistiska mål. Aktivt jobba med klasskalendern i v-klass.</p> <p>Träna eleverna i att de själva ska kunna söka information och bedöma vad som är rimligt.</p> <p>Vi önskar ett förebyggande arbete som kurator/syv/skolsköterska kanske skulle kunna arbeta fram.</p>
<p>att elever i åk 7-9 känner ökad trygghet i glaskorridoren</p>	<p>Att teamen har glaskorridoren som tillsynsområde. Bara att vuxna befinner sig där/går förbi brukar ha en lugnande effekt. Annan utformning av utrymmet.</p>	<p>Glaskorridoren är fortfarande ett problem. Vi upplever att det är svårt med tillsynen där.</p> <p>Det är lugnare i korridoren men det är fortfarande där många hänger.</p>	<p>Fortsätta med vuxennärvaro i glaskorridoren. Kliva in som vuxen på skolan och fråga om de som är där kanske ska vara på lektion istället? (om man inte ser att de sitter där och arbetar)</p> <p>Man skulle kunna köpa in lite fler pingisracket och bollar så att eleverna kan spela där. Därmed kanske det skapas en annan "stämning" i den delen av skolan.</p>

Team E

Mål	Detta har vi gjort	Resultat	
att skapa en trygg miljö fri från retningar och kränkningar.	Vi tog upp vid morgonsamlingarna hur man är en god kamrat. Vi har i undervisningen visat filmer, spelat teater och kuratorn har informerat om värdegrund.	Vissa elever har utvecklat sitt sociala beteende på ett positivt sätt. Andra behöver mer träning och stöttning för att bli bättre i det sociala sammanhanget.	Vi fortsätter vårt kontinuerliga arbete med att stärka elevernas positiva sidor.
att öka elevers nyfikenhet, motivation och lust att lära.	Undervisningen gjordes varierande exempelvis genom mindre grupper, praktiska övningar etc.	I och med att man gjorde mindre grupper fick fler elever komma till tals, vågade prata/prova nya saker.	Vi fortsätter att arbeta i mindre konstellationer. Undervisningen mer varierande.
att öka elevers upplevelse av studiero.	Vissa elever arbetade en till en, lyssnade på musik när de arbetade. Kunde gå iväg på kortare pauser och möjlighet att gå till ett annat rum.	Bättre studiero som leder till bättre inläring.	Vi fortsätter på detta koncept.

Team F

Mål	Detta har vi gjort	Resultat	
att skapa en trygg miljö fri från retningar och kränkningar.	Vi möter upp eleverna på morgonen, ger varje elev en lugn och trygg start på skoldagen. Vi vuxna stöttar de elever som behöver hjälp att "säga ifrån", andra behöver hjälp för att förstå ett nej.	Glada och trygga ungdomar	Prata i elevgrupperna hur man är en bra kompis.
att öka elevers nyfikenhet, motivation och lust att lära.	Alla elever har utifrån sin förmåga deltagit i utformandet av den egna IUP	Eleverna visade stor stolthet när det dels med bildstöd berättade vad de gör i skolan och vad de ska arbeta med under terminen/läsåret.	Vi fortsätter arbetet med att göra våra elever mer delaktiga i sin utbildning, och utformandet av den individuella IU P:n
att öka elevers upplevelse av studiero.	Vi utformar anpassningar till varje elev. Ex. Bildstöd, transportscheman, toascheman, ljudsanering, individuella scheman över dagen m.m.	Trygga elever som är motiverade till lärande.	Dokumentera i Vklass alla våra elevers extra anpassningar för att på så vis göra dem synliga.

6. Barns/elevs delaktighet i arbetet

Klassråd, mentorsmöten, matråd och elevråd är viktiga arenor för medverkan. Viktigast är dock det vardagliga arbetet under lektioner då man utifrån demokratiska värderingar utformar undervisning och lärande. Att engagera eleverna att lära varandra om innehållet i likabehandlingsplanen är också en viktig del i det systematiska arbetet. Vardagliga möten i skolrestaurang, uppehållsrum, korridorer och skolgård är en annan viktig del av skol- och arbetsdagen som skall genomsyras av ett tillsammansperspektiv där vi skapar vår goda arbetsmiljö gemensamt. Elevrådet är delaktig i framtagandet av likabehandlingsplanen och är med och ger förslag på åtgärder och förebyggande insatser.

Det är varje elevs ansvar att:

- Att bemöta andra elever och personal på ett respektfullt sätt
- Berätta för någon vuxen på skolan om man märker att diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling förekommer på skolan
- Veta, att om man är medlöpare, dvs. ser någon utsättas för kränkning, men inte ingriper eller berättar för någon vuxen, så är man medansvarig i det som händer.
- Att följa skolans förväntansdokument.
- Att följa skolans likabehandlingsplan.
- Att känna till lagarna om diskriminering och kränkande behandling (rättigheter och skyldigheter)

7. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när elev kränker elev

Om personal bevittnar händelse av kränkning eller mobbning ingriper personal direkt och markerar tydligt. Dokumenterar händelsen i tjänsteanteckning samt i LISA.

Elevernas **mentor/klasslärare** informeras och följer nedanstående handlingsplan. Insatserna skall ske snarast möjligt och en första kontakt skall vara tagen inom 24 timmar. Dokumenterar händelsen i tjänsteanteckning samt i LISA.

Handlingsplan

1. Utredning

Personalen tar reda på vad som hänt, vem/vilka som blivit utsatt och av vem/ vilka, var och när det ägt rum osv. Beroende av vad som hänt kan mentor/klassläraren behöva vända sig till olika källor; elever, föräldrar, skolpersonal. Eventuellt kopplas även skolans elevhälsa in.

2. Enskilda samtal

Mentor/klasslärare samtalar enskilt med den elev som blivit utsatt. Barnet/eleven får berätta och personalen är tydlig med att visa att eleven har skolans stöd. Skolans personal är tydlig med att skolan skall arbeta med att komma till rätta med problemen samt ge eleven information om vad som kommer att hända. Tid bokas för uppföljning och återkoppling.

3. Mentor/ klasslärare samtalar med den som utsatt annan för kränkningar eller mobbning.

De beskriver vad som framkommit och frågar eleven om han/hon känner igen beskrivningen. Man är noga med att betona vikten av att ta ansvar för sina handlingar och är tydlig med hur skolan ställer sig till kränkningar och mobbning. Personalen gör en överenskommelse med eleven om vad han/ hon kan göra för att förändra situationen. Eleven får tydlig information om vad som kommer att hända. Tid bokas för uppföljning.

Den kränkta och den som kränker sammanförs för samtal

Beroende på hur situationen ser ut så kan det vara bra att de båda parterna får möjlighet att träffas och prata tillsammans. Mentor leder samtalet. Detta samtal kan också ske efter punkt 4. Här sammanförs de båda parterna, som får möjlighet att prata med varandra, berätta sin upplevelse av situationen samt be om ursäkt.

4. Kontakt med hemmen

Mentor/klasslärare ringer hem till båda parter samma dag som samtalen ägt rum och informerar om vad som framkommit och om vilka samtal som ägt rum. Informera även om bokad tid för uppföljning.

5. Dokumentation

Mentor/klasslärare dokumenterar de samtal som ägt rum i en tjänsteanteckning samt i LISA.

6. Uppföljning

I uppföljning samtalar mentor/klasslärare enskilt med den som blivit utsatt för att se om situationen förbättrats. Man samtalar även enskilt med den som utsatt eleven för kränkning eller mobbning. Det är av vikt att återkoppla och att ge feedback. Det är särskilt viktigt då situationen förbättrats och skolan observerat att eleven levt upp till de överenskommelser som gjorts.

I samband med uppföljningen beslutas om eller hur den fortsatta kontakten skall se ut. Om mentor/klasslärare bedömer att situationen är färdigåtgärdad meddelas inblandade detta, dvs att skolan betraktar ärendet som avslutat. Hemmen kontaktas.

7. Annat stöd

I samband med uppföljningen kan det även bli aktuellt att lyfta frågan om behov av stödinsatser av olika slag till den som blivit utsatt, eller till den som utsätter.

8. Problemen kvarstår

Om det framkommer i samband med uppföljningen eller vid ett senare tillfälle att problemen kvarstår tar mentor/klasslärare kontakt med skolans elevhälsoteam för att rådgöra. I elevhälsoteamet ingår skolläda, skolsköterska, specialpedagoger samt kurator. Teamet tar del av den dokumentation som är gjord tidigare och beslutar hur skolan skall gå vidare i ärendet.

9. Polisanmälan

Vid allvarigare kränkningar/misshandel skall polisanmälan eller orosanmälan till socialtjänsten göras.

Rutiner när vuxen kränker eller diskriminerar elev

Vid hälsosamtalen/utvecklingssamtal finns denna fråga med och vid ev. upptäckt kontaktas rektor för vidare åtgärd. Vid andra tillfällen uppmanas barnet/eleven att ta kontakt med personal de är förtrogna med, handledare eller skolsköterska eller kurator. Det är sedan rektor som åtgärdar eventuell händelse.

1. Rektor har samtal med personal
2. Handlingsplan för förhindrande av diskriminering eller kränkning i framtiden skrivs. Dokumentera i LISA.
3. Rektor ansvarar för uppföljning. Dokumentation sker i LISA.
4. Vid ärenden som faller under brottsbalken (t.ex. misshandel, olaga hot, olaga tvång, ofredande, trakasserier, förtal/förolämpning, sexuellt ofredande och hets mot folkgrupp) gör rektor en polisanmälan.

8. Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

• **Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

• **Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

• **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

• **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

• **Funktionsnedsättning**

(i diskrimineringslagen funktionshinder)

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

• **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

• **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet "sexuella trakasserier" innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• **Mobbning**

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- **Rasism**

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- **Främlingsfientlighet**

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- **Homofobi**

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.